

Tygodnik Gospodarczy

Rok III

Poznań, dnia 20 września 1947

Nr 38

TREŚĆ: Koncesjonowanie handlu (str. 351—353) — Koncesjonowanie obrotu zbożem i produktami przemiatł: (str. 353) — Poradnik księgowego — Koszta sprzedaży i obrotów według jednolitego planu kont (str. 354 — Wyjaśnienia w sprawach księgowych (str. 355) — Wyjaśnienia w sprawach skarbowych (str. 356) — Komunikaty (str. 356).

Koncesjonowanie handlu

(Zakończenie).

W numerze poprzednim (Nr 37) Tygodnika Gospodarczego omówiono rozporządzenie ministra przemysłu i handlu z 22 sierpnia 1947 r. w sprawie obowiązku uzyskania zezwolenia na prowadzenie przedsiębiorstw handlowych i zawodowe wykonywanie czynności handlowych oraz częściowo rozporządzenie ministra przemysłu i handlu z tej samej daty, wydane w porozumieniu z ministrami administracji publicznej i Ziemi Odzyskanych o właściwości władz przemysłowych oraz o trybie i warunkach udzielania zezwoleń na prowadzenie przedsiębiorstw handlowych i zawodowe wykonywanie czynności handlowych (Dz. U. Nr 57 z 1 września 1947) mianowicie, kto przyjmuje i opiniuje wnioski na udzielenie zezwolenia; jakim kwalifikacjom naukowym, zawodowym i fachowym odpowiada kandydat oraz kiedy władza przemysłowa udzieli zezwolenia, może odmówić lub odmówić.

Cofnięcie zezwolenia.

Już udzielone zezwolenie na prowadzenie przedsiębiorstwa handlowego może być cofnięte, jeżeli:

- a) posiadacz zezwolenia, a w spółce, jeżeli większość wspólników lub udziałowców reprezentujących większość kapitału skazani zostali prawomocnie za umyślny występki skarbowy albo za przestępstwo popełnione z chęci zysku,
- b) zastępca został skazany za przestępstwo wymienione w ustępie a) i pomimo wezwania władzy przemysłowej nie został na jego miejsce w ciągu 3ch miesięcy od doręczenia wezwania wyznaczony inny zastępca,
- c) posiadacz zezwolenia nie rozpoczął działalności w ciągu 3ch miesięcy od uzyskania zezwolenia albo jeżeli przedsiębiorstwo było nieczynne przez okres dłuższy niż 3 miesiące,

- d) przedsiębiorstwo zostało wydierżawione osobie nie posiadającej zezwolenia,
- e) bez uzyskania zgody właściwej władzy przemysłowej przedsiębiorstwo przeniesione zostało do innej siedziby, został zmieniony jego przedmiot ustalony w zezwoleniu albo jeżeli wykonywano czynności handlowe na terytorium, nie objętym zezwoleniem,
- f) urządzenia przedsiębiorstwa nie zostały przystosowane do obowiązujących przepisów pomimo dwukrotnego wezwania przez władzę,
- g) kierownicy przedsiębiorstwa zostali co najmniej dwukrotnie w ciągu roku prawomocnie skazani za przekroczenie przepisów sanitarnych.

Ponadto zezwolenie zostanie cofnięte:

- a) na wniosek izby przemysłowo-handlowej stwierdzający, że przedsiębiorstwo prowadzone jest niezgodnie z etyką kupiecką,
- b) w przypadku niewniesienia w terminie dopłat przewidzianych w rozporządzeniu ministra przem. i handlu oraz skarbu z dnia 22 sierpnia 1947 r. o opłatach za udzielanie zezwoleń (D. U. Nr 51, poz. 312) (wchodzą tu w rachubę tzw. „domiary” do zaliczki na podatek obrotowy za miesiąc czerwiec 1947 r., na podstawie których wnioskodawca obowiązany jest uiścić różnicę między opłatą wniesioną przy składaniu podania a tą, jaką się należy od obrotu przyjętego przez władzę podatkową dla ustalenia zaliczki),
- c) w razie zbycia przedsiębiorstwa,
- d) w przypadkach przewidzianych w prawie przemysłowym lub w przepisach szczególnych o udzielaniu koncesyj lub zezwoleń.

Osobie, której w ciągu ostatniego roku cofnięte zostało zezwolenie na prowadzenie przedsiębiorstwa handlowego, nie może być udzielone zezwolenie na prowadzenie innego przedsiębior-

stwa handlowego. Dotyczy to następujących wypadków:

- jeżeli ubiegający się o zezwolenie lub jego zastępca został skazany prawomocnym wyrokiem za umyślnie popełniony występki skarbowy albo za przestępstwa z chęci zysku,
- posiadacz zezwolenia nie rozpoczął działalności w ciągu 3 miesięcy od uzyskania zezwolenia,
- przedsiębiorstwo było nieczynne przez okres dłuższy niż 3 miesiące,
- kierownicy przedsiębiorstwa zostali przynajmniej dwukrotnie w ciągu roku prawomocnie skazani za przekroczenie przepisów sanitarnych,
- na wniosek izby przemysłowo-handlowej, stwierdzający, że przedsiębiorstwo prowadzone jest niezgodnie z etyką kupiecką.

Z decyzją o cofnięciu zezwolenia władza przemysłowa wyda jednocześnie zarządzenie o jego zamknięciu, wyznaczając termin zaprzestania działalności, który nie może być krótszy niż jeden miesiąc i dłuższy niż 3 miesiące od dnia uprawomocnienia się decyzji.

Osoby, których podanie o udzielenie koncesji lub zezwoleń na podstawie prawa przemysłowego albo przepisów szczególnych (przedsiębiorstwa gastronomiczne, przedsiębiorstwa handlu zbożem i artykułami przemiatu) nie zostały jeszcze w dniu wejścia w życie ostatecznie rozpoznane, winny uzupełnić swoje podania stosownie do przepisów ogólnych ustanowionych dla wnioskodawców najpóźniej w terminie 3 miesięcy od wejścia w życie niniejszego rozporządzenia; uzupełnione podania władza przemysłowa przekaże właściwym zrzeszeniom kupieckim, które zastosują normalny tok postępowania wyżej omówiony.

Termin rozpatrzenia podań.

Podania o udzielenie zezwoleń na prowadzenie istniejących przedsiębiorstw handlowych winny

być rozpatrzone najpóźniej do dnia 1 kwietnia 1948 r.

Pierwszeństwo zezwoleń.

Minister P. i H. ustali w drodze zarządzeń terminy, w których będą załatwione podania o udzielenie zezwoleń dla poszczególnych branż i rodzajów handlu.

W razie okazania się, że ilość przedsiębiorstw handlowych jest większa niż to zostało zakreślone planem, prowadzący przedsiębiorstwa handlowe przed 1 września 1939 r. korzystają z pierwszeństwa przy wydawaniu zezwoleń. Na Ziemiach Odzyskanych z pierwszeństwa przy wydawaniu zezwoleń korzystają osoby, które w dniu ogłoszenia niniejszego rozporządzenia, prowadziły przedsiębiorstwa handlowe i wykażą się do końca 1947 r. zaświadczeniem o uregulowaniu należności za nabyte od Skarbu Państwa urządzenia sklepowe poniemieckie.

Opłaty.

Podstawą obliczenia opłaty za zezwolenia na prowadzenie przedsiębiorstw handlowych i zawodowe wykonywanie czynności handlowych stanowi osiągnięty za miesiąc czerwiec 1947 r. podlegający opodatkowaniu obrót.

Dla przedsiębiorstw powstałych po 1 czerwca 1947 r. podstawę obliczenia stanowi ustalony przez właściwy urząd skarbowy lub rewizyjny przypuszczalny przeciętny obrót miesięczny, jaki przedsiębiorstwo osiągnie w ciągu pierwszych 12 miesięcy od założenia.

Dla podatników opłacających podatek obrotowy w formie ryczałtu — stawka dzienna zryczałtowanego podatku obrotowego.

Wysokość opłat.

Opłaty za zezwolenia pobierane będą w stosunku procentowym do podstawy obliczenia wyżej wymienionego w wysokości następującej:

Od obrotów osiągniętych przez	w miejscowościach					
	gminy wiejskie	miasta do 50 tys. mieszkańców	miasta ponad 50 tys. mieszkańców	Warszawa, Łódź, Poznań, Katowice, Kraków	Wojewódz. olsztyńskie, wojew. szczecińskie, powiaty ełski, gołdowski i olecki województwa biłostockiego, powiaty lemborski, malborski, elblącki, kwidziński, sztumski woj. gdańskiego, powiaty: babimojski, gorzowski, gubiński, krośnieński, międzyrzecki, pilski, rzepiński, skwierzyński, strzelecki, sulciński, świebodziński, wschowski, zielonogórski województwa poznańsk.	
1. przedsiębiorstwa komisowe i pośredników	20%	20%	22%	24%		12%
2. przedsiębiorstwa handlu towarowego, dokonujące wyłącznie świadczeń rzeczy:						
a) prowadzące wyłącznie sprzedaż hurtową (wykazujące wszystkich odbiorców)	4%	4%	5%	5,5%		2%
b) inne przedsiębiorstwa handlu towarowego	7%	8%	9%	10%		3%
3. wszystkie inne przedsiębiorstwa handlowe i usługowe oraz osoby wykonujące zawodowo wszystkie inne czynności handlowe	11%	12%	13%	14%		6%

Od osób, opłacających podatek obrotowy w formie ryczałtu, opłaty za zezwolenia pobiera się w wysokości 10-krotnej stawki dziennej, jeżeli stawka dzienna nie przekracza 100,— zł, a w wysokości 50-krotnej stawki dziennej we wszystkich innych przypadkach.

Opłaty za zezwolenia wnosić należy do urzędu skarbowego, jeżeli podstawę wymiaru stanowi obrót osiągnięty w czerwcu 1947 r. lub do urzędu rewizyjnego właściwego do pobierania zaliczki na podatek obrotowy za miesiąc czerwiec 1947 r.

Opłaty za zezwolenia na prowadzenie przedsiębiorstw istniejących w dniu 1 września 1947 winny być wniesione najpóźniej do 15 listopada 1947 r.

Jeżeli władza podatkowa w odniesieniu do wnioskodawcy zastosuje „domiar” na podatek obrotowy za miesiąc czerwiec 1947 r. wówczas ten jest zobowiązany w terminie 2-tygodniowym od otrzymania ostatecznej decyzji uścić dodatkową opłatę za zezwolenie w wysokości równej różnicy między opłatą wniesioną przy składaniu podania a tą, jaka się należy od obrotu przyjętego przez władzę podatkową dla ustalenia zaliczki, przy czym władza podatkowa jest zobowiązana z urzędu zawiadomić bezzwłocznie o ostatecznej decyzji władzę przemysłową właściwą do udzielenia zezwolenia. Tak samo władza podatkowa ma obowiązek bezzwłocznego zawiadomienia właściwej władzy przemysłowej o nieuiszczeniu przez zobowiązanego dodatkowej opłaty (wynikającej z „domiaru”).

Przedsiębiorstwa nowe, powstałe po dniu 1-go czerwca 1947 r. mogą otrzymać do uiszczenia dodatkową opłatę, powstałą na skutek tego, że rzeczywiście osiągnięty w ciągu pierwszych 12 miesięcy od założenia przeciętny obrót miesięczny okazał się wyższy od ustalonego przez urząd skarbowy jako podstawa wymiaru opłaty za zezwolenie.

Przedsiębiorstwom powstałym dawniej (do 1-go czerwca 1947) urząd skarbowy (rewizyjny) wydaje zaświadczenie według przewidzianego wzoru, w którym zostaje stwierdzone: wysokość obrotu, rodzaj obrotu, osiągniętego przez wpłacającego w miesiącu czerwcu 1947 r., stawka podatku obrotowego oraz wysokość pobranej opłaty za zezwolenie na prowadzenie przedsiębiorstwa handlowego lub zawodowe wykonywanie czynności handlowych.

Przedsiębiorstwom nowym, powstałym po 1-ym czerwca 1947 r. i podatnikom opłacającym podatek obrotowy w formie ryczałtu urząd skarbowy (rewizyjny) wydaje zaświadczenie, w którym stwierdza, że ubiegający się o zezwolenie nie fi-

gurował na liście podatników podatku obrotowego za miesiąc maj 1947 r. lub że opłacał podatek obrotowy w formie ryczałtu, a ponadto wysokość przypuszczalnego miesięcznego obrotu i rodzaj obrotu bądź wysokość stawki dziennej zryczałtowanego podatku obrotowego oraz wysokość pobranej opłaty za zezwolenie na prowadzenie przedsiębiorstwa handlowego lub zawodowe wykonywanie czynności handlowych.

Podanie o zezwolenie, do którego nie dołączono zaświadczenia właściwego urzędu skarbowego (rewizyjnego) stwierdzającego uiszczenie opłaty za zezwolenie, podlega zwrotowi ubiegającemu się o zezwolenie i uważa się za niewniesione.

Ulgi o opłatach.

W wyjątkowych wypadkach minister P. i H. na indywidualne podanie może przyznać ulgi w opłacie w wysokości nie przekraczającej jednak 50% opłaty.

Podanie o przyznanie ulgi należy wnieść do izby przemysłowo-handlowej, która przekaże je wraz z wnioskami ministrowi P. i H. Do podania należy załączyć zaświadczenie urzędu skarbowego (rewizyjnego), stwierdzające, że zeznany w deklaracjach na zaliczki podatku obrotowego obrót został uznany za rzeczywisty, wobec czego nie miały miejsca domiary.

Należy podkreślić, że wniesienie podania o ulgę nie zwalnia ubiegającego się o zezwolenie od uiszczenia pełnej opłaty. W razie przyznania ulgi odpowiednia część opłaty zostanie zwrócona.

Ulgi winny być przyznane w pierwszym rzędzie przedsiębiorstwom, które posiadają siedzibę na Ziemiach Odzyskanych.

Zwrot opłat.

W przypadku odmownego załatwienia podania o zezwolenie, wniesione opłaty podlegają zwrotowi po potrąceniu 5% tytułem kosztów manipulacyjnych.

Wyżej omówione postanowienia mają odpowiednie zastosowanie w przypadkach zbycia lub wydzierżawienia przedsiębiorstwa, zmiany lub rozszerzenia jego przedmiotu z tym, że za podstawę obliczenia opłaty przyjmuje się w razie nabycia lub wydzierżawienia przedsiębiorstwa przeciętny obrót miesięczny osiągnięty przez przedsiębiorstwo w ostatnich 3 miesiącach przed wydaniem zezwolenia, a w razie zmiany lub rozszerzenia przedmiotu przedsiębiorstwa, przypuszczalne zwiększenie się miesięcznego obrotu ustalone w sposób przewidziany dla przedsiębiorstw powstałych po dniu 1 czerwca 1947 r. (jak omówiono wyżej).

mgr T. Wajcht.

Koncesjonowanie obrotu zbożem i produktami przemiatu

We wrześniu br. ma się ukazać w Dzienniku Ustaw rozporządzenie Ministra Apropowizacji i Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 18-go sierpnia 1947 r. w sprawie unormowania obrotu zbożem i głównymi produktami przemiatu, znoszące poprzednie rozporządzenie Ministra Apropowizacji i Handlu z dnia 11 listopada 1946 r. (Dz U. R. P. Nr 68, poz. 375). Nowe unormowanie handlu hurtowego zbożem i produktami przemiatu jest w zasadzie oparte na dawnym, w

związku z czym artykuł niniejszy został potraktowany jako uzupełnienie artykułu ogłoszonego w „Tygodniku Gospodarczym” Nr 2 z dnia 11 stycznia 1947 r., podając tylko zmiany.

Warunki zezwolenia.

W myśl nowego rozporządzenia Minister Przemysłu i Handlu może w uzasadnionych przypadkach w okresie do dnia 31 grudnia 1949 r. zwalniać od obowiązku złożenia do-

wođu na posiadanie odpowiednich magazynów oraz zaświadczeń, stwierdzających kwalifikacje osobiste i fachowe kierownika handlowego.

Rodzaje zezwoleń.

Nowe rozporządzenie ustala trzy rodzaje zezwoleń: „A”, „B” i „C”. Odnośnie zezwoleń „B” i „C” nowe rozporządzenie poszło w kierunku ograniczenia skupu zboża bezpośrednio od producentów rolnych i wymiany z nimi produktów przemiału zboża tylko do terenów powiatu, w którym znajduje się siedziba przedsiębiorstwa wzgl. oddziału. Jednakże dla przedsiębiorstw, posiadających zezwolenie „C” Minister Przemysłu i Handlu może zezwolić w przypadkach uzasadnionych położeniem przedsiębiorstwa i warunkami komunikacyjnymi na skup zboża z powiatów sąsiadujących.

Kto udziela zezwoleń.

Zezwoleń „A” i „C” udziela obecnie Minister Przemysłu i Handlu.

Zezwolenia „A” i „B” będą wydawane na czas określony, co najmniej jednak na okres 2-ch lat.

Przedsiębiorstwa posiadające zezwolenie „A” winny uzyskać zezwolenie Ministerstwa Przemysłu i Handlu na otwarcie oddziału lub agentury.

Przedsiębiorstwa, posiadające zezwolenie „B” winny donieść wojewodzie o zamierzonym otwarciu oddziału lub agentury i uzyskać potwierdzenie odbioru podania. Brak odmowy lub zastrzeżeń ze strony władzy na otwarcie oddziału lub agentury przedsiębiorstwa posiadającego zezwolenie „B”, w terminie jednego miesiąca jest równoznaczny w wyrażeniem zgody.

Według nowego rozporządzenia w przypadkach uzasadnionych Minister Przemysłu i Handlu na wniosek wojewody może udzielić zezwoleń „C” przedsiębiorstwu, którego zdolność przemiałowa jest niższa od 10 a wyższa od 3-eh ton na dobę.

W przypadku przekroczenia uprawnień, wynikających z zezwoleń „A”, „B” lub „C” albo niewykonania nałożonych obowiązków, władza może cofnąć zezwolenie lub nakazać zamknięcie oddziału lub agentury. Od decyzji wojewody w przedmiocie odmowy udzielenia zezwolenia, cofnięcia go lub nakazu zamknięcia oddziału lub agentury służy odwołanie do Ministra Przemysłu i Handlu.

Obok przedsiębiorstw spółdzielczych i opartych na kapitale prywatnym nowe rozporządzenie rozróżnia jeszcze przedsiębiorstwa „inne”.

Podania o uzyskanie zezwoleń „A”, „B” i „C” przedsiębiorstwa spółdzielcze składają obecnie przez okręg Związku Rewizyjnego Spółdzielni R. P.

Kwalifikacje zawodowe.

Fachowość kierowników handlowych oddziałów i agentur powinna być stwierdzona co najmniej 2-letnią pracą w przedsiębiorstwie handlu zbożem.

Składanie wniosków o zezwolenie.

Wnioski na zezwolenie „A”, „B” i „C” dotychczas złożone w przewidzianym terminie na podstawie rozporządzenia Ministra Apropozycji i Handlu z dnia 11 listopada 1946 r. są ważne.

Przedsiębiorstwa, które zgłosiły wnioski o koncesję przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia mogą prowadzić działalność do czasu otrzymania ze strony właściwej władzy odmowy udzielenia zezwolenia.

Wprowadzony ustawą z dnia 2 czerwca 1947 r. o zezwoleniach na prowadzenie przedsiębiorstw handlowych i zawodowe wykonywanie czynności handlowych (Dz. U. R. P. Nr 43, poz. 220) łącznie z rozporządzeniami wykonawczymi (Dz. U. Nr 57, poz. 310—312) ogólny obowiązek uzyskiwania zezwoleń przez wszystkie przedsiębiorstwa handlowe nie zwalnia przedsiębiorstw zbożowych działających na podstawie zezwoleń „A”, „B” i „C” od ponownego złożenia podań bezpośrednio do tej władzy, która zezwolenia udzieliła i ponoszenia opłat z tego tytułu. (Patrz art. Koncesjonowanie handlu Nr 37 „Tyg. Gosp.”).

mgr J. Homan.

Poradnik księgowego

Konta sprzedaży i obrotów według jednolitego planu kont

Ostatnia klasa jednolitego planu kont obejmuje konta sprzedaży i obrotu oraz konta ujawniające zmniejszenie obrotów z tytułu zwrotów, udzielonych bonifikat względnie specjalnych rabatów.

Konta zaszeregowane do tej klasy należą podobnie jak konta klasy drugiej i czwartej do kont wynikowych. Odnośnie sum powodujących zmniejszenie obrotów, a uwidocznionych na fakturach, nie uwidaczniamy ich oddzielnie na kontach księgowości, lecz księgujemy sumę końcową netto faktury, natomiast opusty dodatkowe po wystawieniu faktury wykazujemy w ostatniej grupie tej klasy (99), które przy końcu okresu rachunkowego (miesięcznie) lub przy końcu roku sprawozdawczego przerzucamy na odpowiednie konta sprzedaży lub obrotów, by w rezultacie ostatecznym przenieść na konto wyników („090”) netto zysk z dokonanych sprzedaży lub obrotów.

Podział tej klasy na grupy i ewtl. dalsze podgrupy jest następujący:

- 9 Konta sprzedaży i obrotów
- 90 Sprzedaż wyrobów gotowych i półgotowych
- 91 " " " "
- 92 Obroty wewnętrzne " "
- 93 Obrót z tytułu robót odpłatnych
- 94 Wolna
- 95 Sprzedaż towarów handlowych
- 96 " " "
- 97 " " "
- 98 Inne sprzedaże i wpływy
- 980 Odpadki
- 981 Opakowania
- 982 Wpływy ze stołówki
- 983 Inne sprzedaże
- 984 Inne wpływy
- 99 Zmniejszenie obrotów brutto
- 990 Zwroty
- 991 Bonifikaty
- 992 Rabaty specjalne

Grupa 90 i 91 może być i w ten sposób podzielona, że pierwsza obejmować będzie sprzedaż wyrobów gotowych, zaś druga, tj. 91, sprzedaż wyrobów półgotowych.

Dalszy podział zasadniczych grup tej klasy tj. 90, 91, 95—97, uwzględnia w pierwszym zobrazowaniu koszt własny wyprodukowanych gotowych towarów a więc dla przykładu:

- 900 Sprzedaż wyrobów gotowych „A”
- 901 Koszt wytworzenia sprzedanych wyrobów gotowych „A”

i identycznie, jeżeli chodzi o sprzedaż towarów handlowych w grupie 95:

- 950 Sprzedaż towaru „A”
- 951 Koszt własny sprzedaży towaru „A”.

W każdym wypadku przy układaniu planu kont pamiętać musimy o tym, by konta klasy trzeciej korespondowały z kontami omawianej klasy. W przyjęciu wyżej przytoczonego układu kont otrzymamy na koncie wyników (konto 090) po stronie „Winiem” koszt własny sprzedaży towarów, zaś po stronie „Ma” sprzedaż towarów netto. Szersze objaśnienie z przykładami księgowania znajdują czytelnicy w nowo wydanej książce pt. Jednolity plan kont przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych w praktyce prof. W. Skalskiego i mgr G. Feige-Górskiego nakładem Księgarni W. Wilaka Poznań, ul. Kantaka 10.

Przy podziale omawianych grup sprzedaży i obrotów uwzględnić można dalszy podział z punktu widzenia rynku zbytu a więc:

- na sprzedaż krajową i na eksport
- albo na sprzedaż dla władz, urzędów i instytucji państwowych, sprzedaż dla wojska i sprzedaż dla potrzeb cywilnej ludności.

Uwzględnienie tego punktu widzenia zależy od rodzaju i zakresu działalności przedsiębiorstwa oraz potrzeb dla celów statystyki.

Obroty z tytułu robót odpłatnych korespondują z kontem 83 w klasie 8. Jeżeli prace przyjęte do wykonania

obejmują różnego rodzaju przerób, tworzymy dla każdego typu charakterystycznego oddzielną podgrupę.

Grupy 85 — 97 dotyczą w zasadzie przedsiębiorstw handlowych, jakkolwiek mogą mieć zastosowanie i w przedsiębiorstwach przemysłowych na wypadek sprzedaży nieprzerobionego surowca. Wówczas, jak to już swego czasu wspominaliśmy na łamach Tygodnika, dokonujemy przeksięgowania w klasie trzeciej, by ostateczny wynik wykazać poprzez grupy 95 — 97 tej klasy.

Inne sprzedaże i wpływy, które księgujemy w grupie 98, wynikają z wyżej zacytowanego podziału klasy dzie-

wiątej. W tej klasie księgujemy również prowizję komi-sową jako inne wpływy.

Ostatnia grupa, tj. 99, dotyczy zmniejszenia obrotów, które zaistniały po wykonaniu i dostarczeniu faktur a wy-stąpiły na skutek reklamacji. I tak nastąpić mógł częściowy lub całkowity zwrot sprzedanego towaru albo na podstawie porozumienia z klientem udzieliliśmy bonifikaty lub spe-cjalnego rabatu.

mgr M. Nowicki.

Wyjaśnienia w sprawach księgowych

Z. Z. — Wrocław. — 1. Przy obliczaniu zaliczek na po-datek dochodowy kieruje się normami przeciętnej zysko-wności, które w większości wypadków są zbyt wygórowane w stosunku do stanu faktycznego. Czy, aby uzyskać fak-tyczny zysk, należy sporządzać co miesiąc inwenturę i bilans?

Na temat ustalenia zaliczki na podatek dochodowy pi-saliśmy na łamach Tygodnika w ubiegłym roku kalendarzo-wym. (Tygodnik nr. 24 str. 189). Przeciętna zyskowność nie jest w zasadzie podstawą do obliczenia zaliczki na podatek dochodowy. Wykazany zysk w deklaracjach miesięcz-nych winien być zgodny ze stanem faktycznym, a co naj-mniej wykazywać minimalne odchylenie, które wyrównu-jemy po sporządzeniu sprawozdania rachunkowego za mi-niony okres gospodarczy, jeżeli w międzyczasie nie doko-nano ze strony urzędu skarbowego kontroli deklarowanych zaliczek miesięcznych.

Ponieważ w wielu wypadkach ustalone zaliczki na po-datek dochodowy wykazują większe dylerencje z istotnym stanem rzeczywistym, zaleca się co pewien okres (np. co kwartał) dokonać inwentury i sporządzić bilans okresowy. Tego rodzaju sprawdzian daje właściwy pogląd na docho-dowość przedsiębiorstwa i pozwala ustalić stopień docho-dowości na następny okres. 2. Czy kwoty pobrane na utr-zymanie właściciela i jego rodziny należy traktować jako gotówkę, czy też można uwzględnić w zaliczce? Czy są przewidziane granice odnośnie podań na utrzymanie domu właściciela?

Odnosnie pierwszego pytania istnieje swoboda w po-stępowaniu, jakkolwiek pobrania właściciela w gotówce na potrzeby prywatne wykazuje się w księgach handlo-wych obciążając jego konto prywatne w księdze głównej. W deklaracji natomiast dodaje się pewną sumę z tytułu pobrań w naturaliach, którą ustalamy na podstawie pro-wadzonej kartoteki ilościowej lub szacunkowo przy zastoso-waniu obowiązujących cen, jeżeli chodzi o ustalenie wartości.

Ustawowo nie są przewidziane żadne granice minimalne względnie maksymalne w zakresie wysokości pobrań wła-sciela na potrzeby prywatne. Uznanie takiej, czy innej su-my zależy od rodzaju przedsiębiorstwa, jego dochodowości i prowadzonej stopy życiowej właściciela.

W sprawie kartoteki Tygodnika wyjaśniamy, że prze-jściowo z powodu ograniczenia przydziału papieru, kartoteka ukazywać się będzie w miarę dysponowanego na ten cel miejsca. Ostatnio podaliśmy w kartotece marżę zarobkową brutto na różnego rodzaju artykuły.

F. C. — Myślubórz. — Niestety nie jesteśmy w posia-daniu jednolitego planu kont dla przedsiębiorstw transpor-towo-przewozowych. Prosimy się w tej sprawie zwrócić do Państwowego Przedsiębiorstwa Transportowego w Po-znaniu, ul. Składowa 12 m. 4.

J. B. — Poznań. — 1. Czy należy składać miesięczne zeznania podatkowe o obrocie i dochodzie, jeżeli fabryka zo-stała unieruchomiona, — chodzi tutaj o fabrykę pod patro-natem? Produkcja w tej chwili nie ma miejsca, lecz od czasu do czasu sprzedaje się surowce stosownie do zarządzeń odnośnie akcji upłynniania remanentów. Karta rejestracyjna została wykupiona w kwocie zł 150,—.

Każde przedsiębiorstwo istniejące, które zgłoszone jest w urzędzie skarbowym i posiada kartę rejestracyjną bez względu na wielkość wykazywanego obrotu albo ogólnie mówiąc biegu działalności jest zobowiązane składać mie-sięcznie deklaracje o obrocie i dochodzie. Sprzedaż surow-

ców pomimo unieruchomienia przedsiębiorstwa jest czyn-nością handlową podlegającą podatкови obrotowemu i do-chodowemu. Obowiązek zeznan upada tylko wówczas, gdy nastąpi powiadomienie właściwego urzędu skarbowego o zaprzestaniu działalności pod tym warunkiem, że ostateczna likwidacja przedsiębiorstwa na podstawie wypracowanego sprawozdania rachunkowego może wykazać dochód podat-kowy.

2. Jakie cechy powinien posiadać dowód wewnętrzny?

W zasadzie należy oprzeć się na danych dowodu wy-szczególnionych w dekrete o postępowaniu podatkowym (Dz. U. R. P. Nr 27/46 z dnia 21. 6. 46 r., poz. 174 art. 86) z tym, że w wypadkach usprawiedliwionych tj. w tych, w których ze względów ogólnie przyjętych nie otrzymujemy właściwego dowodu, następują podpisy co najmniej dwoc-osób z zespołu pracowników przedsiębiorstwa stwierdzają-cych zgodność ze stanem faktycznym. A zatem zachowuje-my znanych 10 cech dowodu z wyjątkiem podpisu osoby oddającej usługi, w której to miejsce występują podpisy pracowników przedsiębiorstwa.

3. Jaka jest dopuszczalna zaległość w księgowaniu?

Raport kasowy winien być prowadzony bieżąco, to zna-czy bez żadnej zaległości, natomiast w księdze głównej za-ległość nie może przekraczać 15 dni. Sprawę tę reguluje rozporządzenie ministra skarbu o księgach handlowych, uproszczonych i podatkowych (Dz. U. R. P. Nr 65/46 r. z dnia 30. 11. 46 r.)

4. W ciągu roku stwierdzono, że komisja inwentaryza-cyjna nie ujęła w inwentarzu pre 31. 12 1946 r. pewnych surowców. Jak należy dokonać sprostowania, by nie wejść w kolizję z Urzędem Skarbowym?

Przeoczenie spisu w inwentarzu pewnych surowców wymaga bezwzględnie sprostowania bilansu za miniony rok gospodarczy. Ponieważ zmiana ta powoduje za sobą zmianę wyniku końcowego, tj. zysku lub straty, należy sporządzić nowe zeznanie o dochodzie za rok 1946, które z odpowied-nim wyjaśnieniem przesać trzeba właściwemu urzędowi skarbowemu. Nowy bilans zamknięcia za 1946 r. będzie podstawą do skorygowania bilansu otwarcia w bieżącym roku kalendarzowym.

5. Fabryka posiadała w remanencie opakowania pro-dukcyjne poniemieckie wycenione w 1945 r. według cen 1937 r. przyjmując, że nie będą one zużyte. W między-czasie opakowania te stały się aktualne, wobec czego war-tość ich znacznie wzrosła. Aby przyjąć po cenach rynko-wych księgowano następująco:

	1937 r.	1947 r.
3000 szt. pudełek po 0,01 =	30,— zł	po 3,— = 9.000,— zł.
Różnicę zł 8.970,—	zapisano na dobro konta „Różnice z przeszacowania” w ciężar klasy trzeciej. Czy księgowanie na koncie różnic z przeszacowania jest w 1947 r. dopusz-czalne?	

Sprostowanie wartości w wyżej przytoczony sposób w 1947 r. nie jest dopuszczalne. Sprostowanie wartości do cen rynkowych było możliwe jedynie w bilansie otwarcia w 1945 r. po myśli okólnika ministra skarbu. Ponadto nad-mieniamy, że przyjęcie cen z 1937 r. było również nie-słuszne tym bardziej, że w tej sprawie jest zainteresowany Okręgowy Urząd Likwidacyjny. Należy więc wejść w poro-zumienie ze wspomnianym urzędem, by nabyć prawo wła-sności drugą kupna. Można by wreszcie sporządzić sprosto-wanie bilansu otwarcia w 1945 r. Sprawa ta jest jednak dość skomplikowana. Radzimy przeto wejść w bezpośrednie po-rozumienie z Izłą Przemysłowo-Handlową referat skarbowy.

6. Księgowanie kosztów sprowadzenia towaru (przewóz kolejowy) w klasie trzeciej jest słuszne.

Z F. — Bielsko. — 1. Jaką należy stosować stopę amortyzacyjną przy urządzeniach fabrycznych, jak szafy, stoły itp.?

Ustawa mówiąc przykładowo o urządzeniach ma na myśli również i tego rodzaju urządzenia. Stawka amortyzacyjna wynosić będzie 5%.

2. W Dzienniku Ustaw Nr 19 wyczytałem, że przedmioty o wartości nie przekraczającej zł 10.000,—, a uważane jako krótkotrwałe mogą być odpisane w roku zakupu w pełnej kwocie z tym jednak, że muszą one figurować na oddzielnym koncie amortyzacyjnym. Czy przedmioty te znajdujące się jeszcze w użyciu w dniu spisania inwentarza muszą być w nim ujęte z podaniem wartości symbolicznej jednej złotówki, czy też bez podania wartości?

Tego rodzaju przedmioty uwidaczniamy w księdze amortyzacyjnej w oddzielnej pozycji. Ponieważ są to przedmioty, których użytkowanie jest krótkotrwałe, pozostawienie wartości symbolicznej złotówki nie jest konieczne. Na

tym odcinku postępowanie należy raczej do swobodnego uznania.

3. Zakup narzędzi ze względu na obowiązek stosowania amortyzacji w wysokości 20% należy inwentaryzować. Przedmiotów drobnych, o znikomej wartości, które księgujemy bezpośrednio w klasie czwartej, nie inwentaryzujemy.

Komitet Organizacyjny

Zrzeszenie Samodzielnych Księgowych i Zaprzysiężonych Rzecznawców i Biegłych Sądowych zwołuje na środe, dnia 24 września br. o godz. 10-tej w dużej sali posiedzeń Izby Przemysłowo-Handlowej w Poznaniu, ul. Mickiewicza 31

Zebranie Organizacyjne,

na które zaprasza wszystkich samodzielnych księgowych i zaprzysiężonych rzeczoznawców księgowości województwa poznańskiego i szecińskiego.

Wyjaśnienia w sprawach skarbowych

Zakres obowiązku podatkowego przedsiębiorstw, eksploatujących majątki opuszczone i poniemieckie

I. Majątki opuszczone

Jeśli chodzi o majątki opuszczone są one pod względem sytuacji prawnej i majątkowej traktowane jednakowo przez obowiązującą do dnia 18 kwietnia 1946 r. ustawę z dnia 6 maja 1945 r. o majątkach opuszczonych i porzuconych i przez obowiązujący od dnia 19 kwietnia 1946 dekret z dnia 8 marca 1946 r. o majątkach opuszczonych i porzuconych.

Identyczność sytuacji prawnej i majątkowej wynika m. i. z analogicznych postanowień w powołanych przepisach o sposobie składania osiągniętych z tych majątków wpływów na specjalne rachunki do państwowej instytucji bankowej, o sposobie nabycia prawa własności majątków opuszczonych a także o przywróceniu/posiadania osobom uprawnionym.

Wobec wynikającej ze wskazanych przepisów odrębności prawnomajątkowej musi być w zakresie kwalifikacji prawnopodatkowej respektowana bezwzględnie odrębność podmiotowości podatkowej majątków opuszczonych we wszystkich przypadkach, a więc niezależnie od istnienia lub braku obowiązku podatkowego u podmiotu eksploatującego, pozostającego względem opuszczonego mienia w stosunku powiernictwa.

W szczególności zatem na podmiotach eksploatujących majątki opuszczone ciąży z tytułu eksploatacji tych majątków odrębny obowiązek podatkowy, o ile tylko wynika on z ustawowych przepisów o podatku obrotowym lub dochodowym, obowiązujących do dnia 31 grudnia 1945 r. i po dniu 1 stycznia 1946 r. i to niezależnie od istniejących do dnia 31 grudnia 1945 r. podmiotowych zwolnień podatkowych, jak również niezależnie od ustalonych zarządzeniami Ministra Skarbu z dnia 4 czerwca 1946 r. zwolnień rozliczających się centralnie przedsiębiorstw państwowych (Monitor Polski Nr 57 poz. 102 i 103), a także zwolnień przedsiębiorstw związków samorządu terytorialnego, określonych w zarządzeniu Ministra Skarbu z dnia 25 listopada 1946 r., wydanym w porozumieniu z Ministrem Administracji Publicznej (Monitor Polski Nr 144, poz. 265).

Wykonanie obowiązku podatkowego, jak również wykonanie zobowiązań podatkowych (obowiązku zapłaty podatku) majątków opuszczonych ciąży na eksploatujących te majątki m. i. przedsiębiorstwach państwowych i związków samorządu terytorialnego.

II. Majątki poniemieckie

Odmienne przedstawia się zagadnienie obowiązku podatkowego, wynikającego z eksploatacji majątków poniemieckich (porzuconych).

Już z przepisów ustawy z dnia 6 maja 1945 r., regulujących kwestię uprawnienia do pobierania pożytków w sposób odpowiadający uprawnieniom właściciela, które to uprawnienia ustawa przyznaje:

- Skarbowi Państwa w tych przypadkach, w których zarząd majątków spoczywał w rękach organów Tymczasowego Zarządu Państwowego,
- innym osobom prawnym prawa publicznego, instytucjom i organizacjom, którym majątek porzucony oddany został w zarząd i użytkowanie oraz
- tym użytkownikom majątku porzuconego, którym w następstwie przekazania w zarząd przez Główny Urząd Tymczasowego Zarządu Państwowego odnośnym ministrom, majątek ten oddany został do eksploatacji, wynika, że obowiązek podatkowy, związany z eksploatacją majątków porzuconych, musi być traktowany **nierozłącznie** z istnieniem lub brakiem obowiązku podatkowego u przedsiębiorstw państwowych i przedsiębiorstw związków samorządu terytorialnego, eksploatujących te majątki w okresie do dnia 18 kwietnia 1946 r.

Tym samym nie może być wątpliwości, że również od dnia 19 kwietnia 1946 r., to jest od wejścia w życie dekretu z dnia 8 marca 1946 r., majątki poniemieckie nie mogą posiadać odrębnej podmiotowości podatkowej, skoro dekret ten wprowadził zasadę, iż przechodzą one na własność Skarbu Państwa, względnie innych osób prawnych prawa publicznego z mocy samego prawa.

Z powyższego zatem wynika, że eksploatacja majątków poniemieckich (porzuconych) nie powoduje obowiązku podatkowego w podatku obrotowym i dochodowym, względnie w jednym z tych podatków w tych tylko przypadkach, w których przedsiębiorstwa państwowe lub związki samorządu terytorialnego eksploatujące majątki korzystały lub korzystały będą ze zwolnień podatkowych od obu, bądź jednego z tych podatków.

Komunikaty i różne wiadomości

Zrzeszenie Prywatnego Przemysłu Drzewnego w Poznaniu

Działając w myśl zarządzenia Ministerstwa Przemysłu i Handlu z dnia 23. 7. 1947 r. wzywa wszystkie zakłady prywatne przemysłu drzewnego (tartaki, przemysł stolarski, galanteria drzewna oraz pozostała mechaniczna obróbka drewna), znajdujące się na terenie województwa poznańskiego z Ziemią Lubuską — do natychmiastowej rejestracji w biurze Zrzeszenia, Poznań — ul. Mickiewicza 31, pokój 12 (tel. 23-65 i 23-66) w terminie do dnia 25-go września br. Na podstawie § 6 statutu należenie do Zrzeszenia jest przymusowe i ma zastosowanie do tych przedsiębiorstw, które w myśl art. 4 pkt. 13 lit. a) i rozp. Prez. R. P. z dnia 15. 7. 1927 r. winny być zarejestrowane w Izbie Przemysłowo-Handlowej.

Izba Skarbowa w Poznaniu
Nr W. II-2/11118/47

Wykaz cen wolnego rynku

Poznań, dnia 15 lipca 1947 r.

do ustalenia wartości pieniężnej świadczeń w naturze — wydawanych przez pracodawców w okręgu Izby Skarbowej w Poznaniu — w celu obliczania podatku od wynagrodzeń w II półroczu 1947 r.

L. p.	Rodzaj świadczenia	Ustalona cena w złotych		U W A G I	
		dla miast: Gniezno, Kalisz, Leszno, Ostrów, Poznań	dla wszystkich innych miejsc. wojew. poznań- skiego nie wyszczególnio- nych w rubryce poprzedniej		
1	Pszenvca	za 100 kg	5.500,—	5.000,—	
2	Zyto	100 „	3.200,—	2.800,—	
3	Jęczmień	100 „	3.600,—	3.200,—	
4	Owies	100 „	3.600,—	3.200,—	
5	Otręby pszenne	100 „	2.600,—	2.300,—	
6	„ żytnie	100 „	2.200,—	2.000,—	
7	„ jęczmienne	100 „	2.200,—	2.000,—	
8	Ziemiaki	100 „	800,—	700,—	
9	Drzewo	1 m-p	1.000,—	800,—	
10	Groch	1 kg	60,—	50,—	
11	Fasola	1 „	70,—	60,—	
12	Kasza jęczmienna	1 „	60,—	50,—	
13	Mąka pszenna	1 „	90,—	80,—	
14	„ żytnia	1 „	45,—	40,—	
15	Chleb żytni	1 „	35,—	35,—	
16	Masło	1 „	420,—	400,—	
17	Olej nierektyfikowany	1 litr	400,—	370,—	
18	„ rektyfikowany	1 „	600,—	550,—	
19	Ślonina	1 „	260,—	260,—	
20	Mięso wieprzowe	1 „	220,—	200,—	
21	„ wołowe i cielęce	1 „	180,—	160,—	
22	Ryby-drobnica	1 „	50,—	40,—	
23	„ -średnica	1 „	70,—	60,—	
24	„ -wybór	1 „	130,—	120,—	
25	Mleko pełne	1 litr	25,—	24,—	na wsi 20,— zł
26	„ odłuszczone	1 „	8,—	6,—	
27	Śmietana	1 „	150,—	130,—	
28	Twaróg	1 kg	80,—	60,—	
29	Sery gatunkowe	1 „	400,—	300,—	
30	Jajka	1 szt.	12,—	10,—	
31	Sól	1 kg	10,—	10,—	
32	Cukier	1 „	175,—	175,—	
33	Marmelada	1 „	180,—	180,—	
34	Nafta	1 litr	30,—	30,—	

Powyższe ceny są miarodajne dla celów obliczania podatku od wynagrodzeń po myśl przepisów dekretu z dnia 18 sierpnia 1945 r. o podatku od wynagrodzeń (Dz. U. R. P. z roku 1947 Nr 30, poz. 129) i mają zastosowanie do wynagrodzeń wypłaconych począwszy od dnia 1 lipca 1947 r. aż do odwołania, najdalej jednak do 31 grudnia 1947 r.

Świadczenia nie objęte powyższym wykazem należy szacować według miejscowych cen wolnego rynku w sprzedaży spożywcom. Wysokość tych cen należy uzgodnić z właściwym urzędem skarbowym (wzgl. urzędem rewizyjnym).

Dyrektor Izby Skarbowej
(—) St. Dudowicz

Centrala Maszyn i Przybor. Biurowych

Naprawa: Maszyn do pisania · Liczenia · Powielaczy
i Kas rejestracyjnych

Przeróbka: Maszyn do pisania na układ polski

K U P N O S P R Z E D A Z

wł. Cz. Filipiak

Poznań, Św. Marcin 32 — Tel. 88-19

Na sezon szkolny

ZESZYTY, BRULIONY, BLOKI RYSUNKOWE

poleca

Wytwórnia Wyrobów Papierniczych - J. MAŁECKI

Poznań, ul. Mickiewicza 27 — Telefon 49-19

Otrzymaliśmy nowy transport

WŁÓCZKI

szydełkowej, dziewiarskiej
oraz PRZĘDZY TKACKIEJ

WEŁNA

Crestad Biatecki

SKUP — WYMIANA — HURT

Uprawniona Agentura

CENTRALI KRAJ. SUROWCÓW WŁOKIENNICZYCH
POZNAŃ, ROOSEVELTA nr 19 - TELEFON 70-57

Oddział w Bydgoszczy, ul. Dworcowa 55, tel. 33-13

Biura czynne od 8—15-tej, w soboty od 8—13-tej

E. WIŚNIEWSKI i S-ka

Maszyny Biurowe i Warsztaty Naprawy

POZNAŃ, Marszałka Focha 20

Telefon nr 65-88

Naprzeciw DWORCA ZACHODNIEGO

KARTONY

oraz wszelkiego rodzaju opakowania dla przemysłu

Kartonaż Wielkopolski Sp. z o. o. Poznań

ul. Dąbrowskiego 79 — Tel. 38-43

**ZDROWE
ZĘBY
ŚWIEŻY
ODDECH
SZCZERY
UŚMIECH**

O DONITO
PASTA DO ZĘBÓW

**NAJLEPSZA
PASTA
DO ZĘBÓW
PIELĘGNUJE I BIELI ZĘBY**

FALKIEWICZ · poznań · zał. 1911 · w PARYŻU

Opłata pocztowa uliszczona ryczałem

Adres dla zwrotu: Administracja „Tygodnika Gospodarczego” Księgarnia Wilak, Poznań Kantaka 10

**PROSZĘ
JUŻ GOTOWY
ZNAKOMITY...**

BUDYN DUBA

Kalendarze na 1948 r.

Terminowe (tygodniowe)
Terminarze (agendy)
Bloczki do zdzierania
Ścianki kalendarzowe

pięknie wykonane poleca do odwrotnej dostawy
Wielkopolska Hurtownia Papieru i Mat. Piśmiennych

J. Cieśliński i S-ka

Sp. z o. o.

POZNAŃ, Mielżyńskiego 18, tel. 39-62

„CHEMERGON“
Fabryka chemiczno-farmaceutyczna
Poznań, ul. Fabryczna 31 — Tel. 21-70

poleca ogólnie znanej jakości preparaty:
Baby-Cream „Wanolan”
pasta do zębów „Białyzab”
cukierki Eu-Mint przeciw kaszlowi i chrypce

Maszyny biurowe

Zakup - Sprzedaż - Naprawa

RE-MA

Poznań, Św. Marcin 5
(przy Placu Hoovera) — Telefon nr 44-07

Dostawców

odzieży zawodowej i roboczej poszukuje

większy detalista w Poznaniu
Oferty Biuro Ogłoszeń „PAR”
POZNAŃ, Ratajczaka 7 pod „9702”

MEBLE GIĘTE I BIUROWE

Urządzenia biurowe, szkolne, restauracyjne i kinowe
Poznańska Centrala Mebli Giętych i Biurowych

LEON KONIECZNY

POZNAŃ, ulica 27 Grudnia 5 — Telefon 39-71
Przedstawicielstwa Fabryczne

Maszyny biurowe K. KOCHANOWICZ I S-ka

Plac Wolności 13 (obok 3 Maja)
Telefon 11-13

Cena ogłoszeń: za 1 mm na stronie 4-lamowej zł 15,—

Ogłoszenia przyjmuje dla instytucji i przedsiębiorstw państwowych oraz firm pozostających pod zarządem państwowym „P.A.P.” Polska Agencja Prasowa, Poznań, Sew. Mielżyńskiego 8 — telefon 42-63.

Redakcja: Izba Przemysłowo-Handlowa
w Poznaniu, ulica Mickiewicza 31
Tel.: 78-62, 23-65, 23-66

Ogłoszenia przyjmuje „PAR” Polska Agencja Reklamy Fr. Krajna — Spadkobiercy
Poznań, ul. Fr. Ratajczaka 7 — Telefon 30-80 i oddz. Kraków, Rynek Gl. 46 —
Tel. 503-66 — Bydgoszcz, Al. 1 Maja 16
Tel. 17-66 — Toruń, ul. Mostowa 38.

Administracja: Księgarnia Wilak Po-
znań, ul. Kantaka 10 — Tel. 44-40
Konto P. K. O. — V-4085
Cena numeru 30,—zł, prenumerata
kwartalna 300,—zł